

Środowisko i innowacje

Szkoła podstawowa Millfield, Zjednoczone Królestwo

Streszczenie

Projekt szkoły podstawowej Millfield promuje innowacyjne metody rozwiązywania problemów środowiskowych w szkołach. Zdobył on główną nagrodę pierwszego cyklu projektu Środowisko i innowacje (Environment and Innovation) (2005-2007), organizowanego przez Eco-Schools International Programme Coordination, dzięki wsparciu firmy Toyota Motor Europe ze środków funduszu Toyota Fund for Europe.

Projekt polega na stworzeniu długofalowego mechanizmu motywującego dzieci do chodzenia pieszo do szkoły. Zachęta ta polega na rozmieszczeniu stałych punktów kontrolnych, przy których dzieci mogą otrzymać stempelek podczas każdej takiej „ekologicznej” podróży. Stempelek, nazywany „Stamp Stanley”, ma formę uśmiechniętej buzi i jest potwierdzeniem, że dziecko dostało się do szkoły w sposób przyjazny dla środowiska. Kupony ze stemplami można przechowywać i wymieniać na różne nagrody, a także „kupować” za nie rzeczy. Dodatkowo, wykorzystane kupony biorą udział w losowaniu nagród.

Dzięki połączeniu wysiłków firm, okolicznych mieszkańców, rodziców, personelu szkoły oraz dzieci, projekt ten przyniósł realne i znaczące korzyści dla szkoły i społeczności lokalnej.

Sektor	Grupa docelowa	Aspekty techniczne
Nowe budynki	Obywatele	Efektywność energetyczna
Remonty budynków	Gospodarstwa domowe	Ogrzewanie
■ Transport i mobilność	Właściciele nieruchomości	Chłodzenie
Instrumenty finansowe	■ Szkoły i uczelnie wyższe	Urządzenia
Przemysł	Decydenci	Oświetlenie
Inicjatywy prawne (rozporządzenia, dyrektywy, itd.)	Władze lokalne i regionalne	Skojarzona gospodarka ciepłno-energetyczna
Zagadnienia planistyczne	Firmy transportowe	Sieci ciepłownicze
Spółeczności zorganizowane z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju	Gospodarka komunalna	Energia słoneczna
Postępowanie konsumentów	Przedsiębiorstwa usług energetycznych	Biomasa
Edukacja	Architekci i inżynierowie	Energia wiatrowa
Inne	Institucje finansowe	Energia geotermalna
	Inne	Energia wodna
		■ Inne

Kontekst

Celem projektu było zmniejszenie natężenia ruchu związanego z codziennymi dojazdami do szkoły, poprzez redukcję liczby podróży samochodem, których odsetek – według przeprowadzonego w szkole badania z lutego 2005 r. – wynosił 55%.

W przeszłości odnotowywaliśmy wzrost odsetka ekologicznych podróży do szkoły do poziomu 77% podczas specjalnych tygodni promujących takie zwyczaje, jednak po zakończeniu tych tygodni nie udało się go utrzymać.

Chcieliśmy znaleźć długoterminowe rozwiązanie, które sprawiłoby, że dzieci będą chodziły do szkoły pieszo niemal codziennie i zaowocowałyby trwałym ograniczeniem podróży samochodem.

Zgromadzone tuż przed rozpoczęciem projektu dane statystyczne potwierdziły, że nawyki dotyczące podróżowania do szkoły nie zmieniły się od ostatniego badania, a wynikało z nich, że zaledwie 46% dzieci podróżuje do szkoły w sposób ekologiczny. (Marzec 2007)

Cele

Celem projektu było zmniejszenie natężenia ruchu związanego z codziennymi dojazdami do szkoły, poprzez redukcję liczby podróży samochodem, których odsetek według przeprowadzonego w szkole badania z lutego 2005 r. wynosił 55%.

Planowaliśmy osiągnąć następujące wyniki:

- trwałe obniżenie natężenia ruchu w pobliżu szkoły,
- niższe emisje spalin związane z dojazdami do szkoły,
- wychowanie uświadomionych ekologicznie pokoleń, rozumiejących znaczenie zrównoważonego rozwoju i znających korzyści płynące z chodzenia do szkoły pieszo.

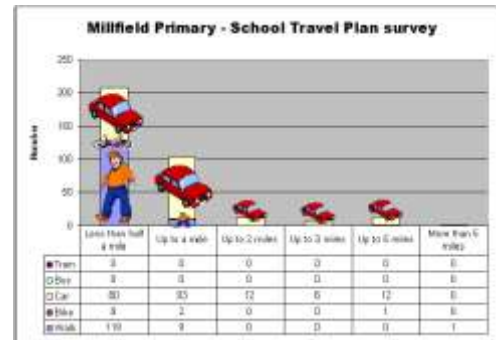
Proces

Zainstalowano 5 punktów kontrolnych, każdy w odległości około 800 m od szkoły, z wyjątkiem jednego, służącego tylko miejscowym dzieciom (w punkcie tym nabijane są inne stempelki). Także na terenie placówki umieszczono jeden punkt kontrolny, używany przede wszystkim przez dzieci ze szkolnego centrum pomocy w nauce, które do szkoły przywozi specjalna taksówka. Dzieci te dostają kupony za pro ekologiczne działania wykonywane w szkole, na przykład pielęgnowanie ogródka z roślinami organicznymi.

Po pierwszych czterech tygodniach działania projektu wzięło w nim udział 96% dzieci.

Innowacja:

Innowacyjny charakter naszego projektu polega na wykorzystaniu punktów kontrolnych i kuponów pozwalających potwierdzić ekologiczne podróże do szkoły oraz na promowaniu takich nawyków poprzez różnorodne

Studium przypadku 289: Szkoła podstawowa Millfield, Zjednoczone Królestwo

nagrody i zachęty, podtrzymujące zainteresowanie dzieci zbieraniem kuponów. Nasz system punktów kontrolnych jest z pewnością wyjątkowy – nigdy wcześniej w szkołach nie próbowano niczego podobnego (rozważamy złożenie wniosku patentowego, tak aby nikt nie mógł przejąć tego pomysłu, a następnie obciążyć kosztami nas lub innej szkoły). Dzieci w zamian za kupony otrzymują nagrody, natomiast dzięki dodatkowemu losowaniu wykorzystanych kuponów ekologiczne zachowania promowane są także wśród rodzin.

Sama budowa punktów kontrolnych stanowi innowację w dziedzinie wykorzystanie odpadów. Kasowniki zostały wycięte z brył plastiku, będących odpadem poprodukcyjnym maszyn odlewniczych. W normalnych okolicznościach tworzywo to zostałoby utylizowane, jednak okazało się doskonałym surowcem do uformowania solidnych plastikowych kasowników w kształcie buta.

Zasoby finansowe i partnerzy

Szkoła podstawowa Millfield i Toyota Europe prowadzą projekt we współpracy z następującymi partnerami:

- **Berry Plastics UK Ltd** (współpraca przy projektowaniu i opracowywaniu produktu, producent punktów kontrolnych);
- **Interconnector UK** (sponsor);
- **Keys Estate Agent** (pomniejszy sponsor);
- **Centrum rekreacyjne Victory Swim and Fitness Centre** (firma udostępniła parking samochodowy „Parkuj i idź” oraz przekazała darmowe bilety na pływalnię).

Środki finansowe przekazane przez następujące podmioty:

Źródło	£
Interconnector	£300.00
ENCAMS/Toyota Europe	£900.00
Keys Estate Agents	£50.00
W sumie	£1250.00

Kilka innych podmiotów przekazało upominki przyznawane jako nagrody w losowaniu, bilety dla rodzin, talony zakupowe, itp.

Rezultaty

Jak dotąd projekt okazał się ogromnym sukcesem. Wzięło w nim udział **96%** dzieci, przy czym od jego rozpoczęcia 64% z nich chodzi do szkoły wyłącznie pieszo.

Dzięki naszym działaniom odsetek „ekologicznych podróży” do szkoły wzrósł z 45% do 82% (uwzględniając wszystkie podróże do szkoły i z powrotem). Udało nam się utrzymać ten wynik przez cztery pierwsze tygodnie od rozpoczęcia projektu. Większość „podróży” wiąże się z zerową emisją związków węgla, ponieważ odbywane są pieszo lub na rowerze. Niektóre dzieci część drogi odbywają jednak samochodem, idąc do szkoły tylko od punktu kontrolnego.

Liczba ekologicznych podróży spadła nieznacznie po pierwszym tygodniu, jednak po pierwszym rozdaniu nagród i losowaniu zaczęła ponownie rosnąć.

Planowaliśmy osiągnąć następujące wyniki:

- trwałe obniżenie natężenia ruchu w pobliżu szkoły,
- niższe emisje spalin związane z dojazdami do szkoły,
- wychowanie uświadomionych ekologicznie pokoleń, rozumiejących znaczenie zrównoważonego rozwoju i znających korzyści płynące z chodzenia do szkoły pieszo.

Dwa pierwsze cele z pewnością udało się osiągnąć na dotychczasowym etapie projektu. Trzeci cel ma charakter bardziej długofalowy, ale już teraz można wskazać na pewne dowody potwierdzające jego realizację – na przykład, na zajęciach z pisania w 4 klasie daliśmy dzieciom zadanie, w którym musiały wykorzystać ideę zareklamowania innym szkołom korzyści płynące z projektu. Co ciekawe, większość dzieci użyła argumentów opartych nie na nagrodach, które otrzymały, ale na swojej roli w ochronie środowiska oraz na korzyściach dla swojego zdrowia i kondycji.

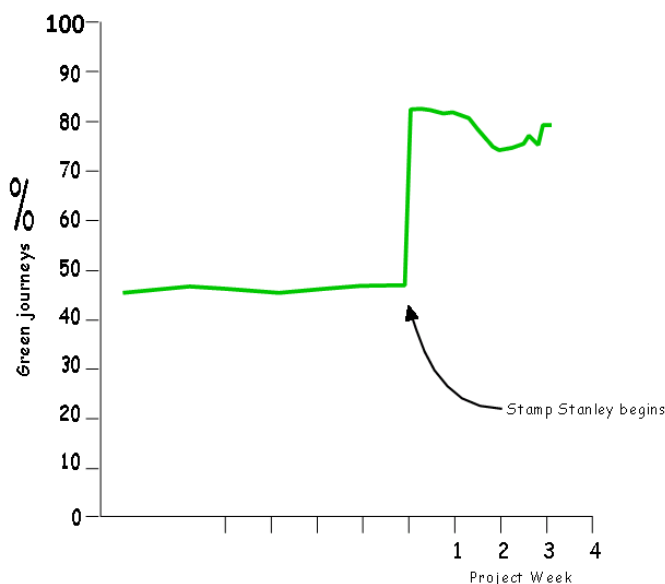
Zdobyte doświadczenia i możliwości powtórzenia

Poniżej opisano wybrane pozytywne aspekty przedsięwzięcia. Do innych korzyści, które chcieliśmy osiągnąć, należą:

- Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci;
- Ćwiczenie zapewniające dzieciom energię i ułatwiające naukę;
- Poprawa kontaktu dzieci ze środowiskiem naturalnym oraz uświadomienie im roli, jaką pełnią w świecie natury.

Do innych korzyści, których nie przewidywaliśmy, należą:

- Rodzice wykorzystują chodzenie do szkoły jako formę codziennych ćwiczeń fizycznych;
- Dzieci pozyskują przydatne w życiu umiejętności, oszczędzając kupony, a nawet planując ich wymienianie na nagrody, a także to, ile mogą uzyskać w określonym czasie. Niektórzy szóstkłasiści

Studium przypadku 289: Szkoła podstawowa Millfield, Zjednoczone Królestwo

nazywają kupony „pieniędzmi Millfield” – uczą one odpowiedzialności i umiejętności planowania wydatków, podobnych do umiejętności potrzebnych w świecie dorosłych;

- Większe możliwości rozwoju społecznego – podczas wręczania nagród dzieci spotykają się, pracują i bawią z dziećmi z innych klas i grup wiekowych.

Ważna dla powodzenia projektu była możliwość utrzymania zainteresowania ze strony dzieci, jak również bliska współpraca z innymi podmiotami w Millfield.

Projekt nie wymaga dużych nakładów finansowych i dlatego można z łatwością zastosować go w dowolnych szkołach podstawowych w innych częściach Europy.

Zdjęcia sprzed rozpoczęcia projektu pokazują ruch na drogach w pobliżu szkoły.

Więcej informacji:

Strona internetowa projektu:

Organizacja / Agencja: **Szkoła podstawowa Millfield**

Główna osoba kontaktowa: **Andrew Phoenix**

Adres: Recreation Road, North Walsham, Norfolk, NR28 0ES

Tel: **01692 403172**

Faks: **01692 405110**

E-mail: office@millfield.norfolk.sch.uk

Strona internetowa: www.millfield.norfolk.sch.uk

Raporty w wersji drukowanej lub inna dostępna literatura:

Tytuł:

Koszt:

Inne osoby kontaktowe: